

گزارش یک مورد واریاسیون در عروق اندام فوقانی

جعفر آی^{*}، محمد ابراهیم آستانه^{*}، M.Sc. Ph.D.

* گروه علوم تشریح دانشکده علوم پزشکی فسا

وصول: خردادماه ۸۵، پذیرش: مردادماه ۸۵

چکیده

واریاسیون یکی از مباحث مهم در آناتومی است که کمکهای قابل توجهی به جراحان ارایه می‌دهد. یکی از این واریاسیونها، واریاسیون شریان برآکیال است. شریان برآکیال از کنار تحتانی تاندون عضله ترس مژور شروع شده، تقریباً یک سانتی متر پائین تر از مفصل آرنج به دو شاخه انتهایی، رادیال و اولnar تقسیم می‌شود و از آنجایی که این شریان خونرسانی اندام فوقانی را تامین می‌کند، واریاسیون آن مورد اهمیت است. در تشریح جسد یک مرد ۵۰ ساله، نزد سفید مشاهده شد که شریان برآکیال در میانه بازو به دو شاخه انتهایی خود یعنی شریانهای رادیال و اولnar تقسیم شده است. شریان رادیال در سمت داخل و شریان اولnar در سمت خارج قرارداشت. همچنین شریان اولnar و رادیال برای رسیدن به مسیر اصلی خود درسه سانتی متري بالای حفره کوبیتال متقطع شده بودند و پس از عبور از حفره کوبیتال شریان رادیال به سمت عضلات گروه اکستنسور (سمت خارج) و شریان اولnar به سمت عضلات گروه فلکسور (سمت داخل) طی مسیر می‌کردند. این واریاسیون در اعمال جراحی و تزریقات شریانی مربوط به منطقه بازو و آرنج، همین طور در اعمال جراحی قلب و پیوند کبد که لازم است کاتتر در شریان برآکیال برای اندازه گیری فشار خون تهاجمی قرار گیرد می‌تواند خطرناک باشد.

کلیدواژه‌ها: شریان برآکیال، واریاسیون، شریان رادیال، شریان اولnar

مقدمه

پوشانده می‌شود، در بخش تحتانی، اپونوروز بیسیپیتال مسیر آنرا قطع می‌کند و در بخش فوقانی آن ورید بازیلیک در سمت داخل قرار دارد [۱]. شریان همراه با دو ورید برآکیال (Brachial Veins) است که چسبیده به شریان طی مسیر می‌کنند. در چین آرنج شریان برآکیال وارد حفره کوبیتال (Cubital Fossa) می‌شود و قسمت داخلی حفره را اشغال می‌کند و در برابر گردن استخوان رادیوس به دو شاخه انتهایی (شریان رادیال و شریان اولnar) تقسیم می‌شود [۲]. در مورد واریاسیون شریان برآکیال گزارش‌های وجود دارد، از جمله عدم وجود شریان برآکیال [۳]. انشعاب غیر طبیعی شریان اولnar از شریان برآکیال [۴]،

شریان برآکیال (Brachial Artery) ادامه شریان آگزیلاری (Axillary Artery) است و از کنار تحتانی تاندون عضله ترس مژور شده، طول بازو را طی می‌کند و تقریباً در یک سانتی متر پائین تر از مفصل آرنج به دو شاخه انتهایی تقسیم می‌شود. این شریان سطحی بوده واژطرف خارج توسط عضله کوراکوبراکیالیس (Biceps Brachii) و عضله دوسربازویی (Coracobrachialis)

آدرس مکاتبه: فسا، دانشکده علوم پزشکی، گروه علوم تشریح E-mail: jafar_ay2000@yahoo.com